

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2018/23/814

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak doende op het beroep van de heer [naam], appellant, woonachtig te [woonplaats], gericht tegen het besluit van de Examencommissie Rechtsgeleerdheid van de Vrije Universiteit, verweerster, om appellant niet vrij te stellen van het vak Pleitoeefening.

I. Loop van het geding

Appellant heeft op 19 oktober 2017 pro forma beroep ingesteld tegen de beslissing van verweerster, gedateerd op 11 september 2017. Het beroepschrift is tijdig ontvangen. Voor de aanvulling van de gronden van het beroep is appellant gelegenheid gegeven tot 21 november 2017. Op 16 november 2017 vult appellant de gronden aan. Aan de overige voorwaarden is eveneens voldaan. Het beroep is derhalve ontvankelijk.

Op 23 november 2017 is namens het College aan verweerster medegedeeld dat de voorgeschreven procedure vereist dat verweerster in overleg met appellant nagaat of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft appellant hiertoe tijdig uitgenodigd. Een minnelijke schikking is echter niet tot stand gekomen.

Verweerster heeft op 15 december 2017 een verweerschrift ingediend. De zitting van het College van Beroep voor de Examens was voorzien voor 30 januari 2018. De zitting kon geen doorgang vinden, omdat appellant te kennen gaf leden van het College van Beroep te willen wraken. Uiteindelijk is appellant echter niet tot wraking overgegaan. Het beroep is vervolgens behandeld ter zitting van het College op 31 mei 2018. Appellant is in persoon verschenen, vergezeld van zijn gemachtigde, mr. H.J. Stuyt, advocaat. Verweerster werd vertegenwoordigd door mevrouw mr. dr. L. van den Berg, secretaris van de Examencommissie Rechtsgeleerdheid. Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten en geschil

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten. Appellant heeft verweerster verzocht hem vrij te stellen van het vak Pleitoeefening op grond van de vaardigheden die hij elders al heeft opgedaan. Appellant onderbouwt zijn verzoek met processtukken die hij heeft opgesteld. Het betreft beroepschriften die appellant heeft voorgelegd aan het College van Beroep voor de Examens van de Vrije Universiteit en het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs. Daarnaast geeft appellant te kennen dat hij ook voor anderen procedures heeft gevoerd, al dan niet onder supervisie van een advocaat.

Tot slot verzoekt appellant om veroordeling van verweerster in de proceskosten op grond van artikel 7:15 Awb.

Verweerster wijst het verzoek tot vrijstelling van het vak Pleitoefening af, omdat appelland onvoldoende heeft aangetoond te voldoen aan de gestelde leerdoelen. De door hem als bewijs aangehaalde aangelegenheden betreffen juridisch eenvoudige kwesties, terwijl de pleitoefening op complexe situaties is gericht. Daarnaast laten de schriftelijke stukken die appelland heeft ingediend, zien dat er zeker ruimte is voor ontwikkeling van de schrijfvaardigheid.

Ook om inhoudelijke redenen is geen vrijstelling mogelijk. De aangelegenheden die appelland voorlegt, betreffen niet de rechtsgebieden (migratierecht, strafrecht en privaatrecht) waarop het vak Pleitoefening is gericht.

Het vak is bedoeld om zowel de schriftelijke als de mondelinge vaardigheden van studenten te ontwikkelen, dan wel te verbeteren. De door appelland ingebrachte schriftelijke stukken acht verweerster onvoldoende om aan te tonen dat appelland voldoet aan de leerdoelen van het vak. Om te kunnen oordelen over de mondelinge vaardigheid tot pleiten, moet appelland bovendien deelnemen aan het onderwijs, zodat zijn vaardigheden en de ontwikkeling daarvan getoetst kunnen worden.

III. Standpunten van partijen

Appelland zet uiteen dat hij al in november 2013 om vrijstelling van het vak Pleitoefening heeft verzocht. Dit verzoek is destijds door verweerster afgewezen. Appelland heeft inmiddels meer ervaring opgedaan en meent nu wel in aanmerking voor vrijstelling te komen. Bij zijn verzoek tot vrijstelling heeft hij een verklaring van verschillende advocaten gevoegd waaruit blijkt dat appelland intensief betrokken is geweest bij het opstellen van processtukken in zaken die hemzelf aangingen. Hiermee heeft appelland, naar zijn mening, voldaan aan één van de eisen van het vak Pleitoefening: gezamenlijk opstellen van een processtuk. Maar appelland stelt dat hij ook de belangen van derden heeft behartigd in rechtszaken. Ook in dat kader heeft hij processtukken geproduceerd.

Ook meent appelland voldaan te hebben aan de eisen die in het vak aan de mondelinge vaardigheden worden gesteld: appelland heeft in diverse zaken bij het College van Beroep voor de Examens en het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs zelf pleidooi gehouden.

Verweerster stelt vast dat de stukken die appelland heeft aangeleverd geen betrekking hebben op een van de rechtsgebieden die in het vak Pleitoefening aan de orde komen. Ook stelt verweerster vast dat het niveau van de stukken verbetering en verdieping behoeft.

De mondelinge vaardigheden die appelland zegt tijdens procedures te hebben opgedaan, volstaan volgens verweerster niet. Zo wordt er niet gepleit bij de genoemde Colleges van Beroep. Daarnaast blijken ook studenten die al enige ervaring hebben, zich verder te kunnen ontwikkelen op een wijze die in de rechtspraktijk nuttig is. De groei in dat proces wordt eveneens beoordeeld.

Verweerster wijst erop dat het schriftelijke en mondelinge deel van het vak nauw met elkaar verweven zijn. De delen zijn niet afzonderlijk van elkaar te toetsen. Vrijstelling van de Pleitoefening, omdat student eerder stukken heeft voorbereid en heeft gepleit in juridische procedure, is alleen dan denkbaar als die procedures zijn gevoerd als medewerker van een advocaat. De advocaat dient derhalve de eindverantwoordelijkheid in een zaak gehad te hebben. Concluderend stelt verweerster vast dat appelland niet voldoet aan de eindtermen van het vak Pleitoefening.

IV. Schorsing

Ter zitting blijkt dat dit studiejaar een wijziging heeft plaatsgevonden in de rechtsgebieden waarop het vak Pleitoefening is gericht. Bestuursrecht neemt de plaats in van Migratierecht. Appelland heeft juist binnen deelgebieden van het Bestuursrecht procedures gevoerd. Om die reden verzoekt verweerster de zitting te schorsen. Verweerster wenst het verzoek van appelland nogmaals voor te leggen aan de examinator, maar nu in het licht van de procedures die appelland binnen het rechtsgebied Bestuursrecht heeft gevoerd.

Appelland stemt met het verzoek tot schorsing in.

Gehoord de partijen, schorst het College de zitting. Verweerster wordt geacht uiterlijk half juli 2018 aan het College mee te delen of het bestreden besluit ongewijzigd blijft of dat er aanleiding is een ander besluit te nemen.

Op 1 juni 2018 verstrekt verweerster de studiehandleiding van het vak Pleitoefening aan appelland.

Verweerster licht toe dat beoordeeld moet kunnen worden of de verzoeker van een vrijstelling aan alle

vereisten van het vrij te stellen vak voldoet. De eerder door appelland aangeleverde enkele verklaring van een advocaat volstaat daarvoor niet. Voor de beoordeling zijn nodig een processtuk en een pleitnota, opgesteld door appelland, die ten grondslag liggen aan een feitelijk gevoerde juridische procedure bij een rechterlijke instantie. Het resultaat van de procedure dient eveneens te worden overgelegd. Tevens vraagt verweerster een aanvullende verklaring van de advocaat, waaruit blijkt welk aandeel appelland in de zaak heeft gehad in het licht van de leerdoelen.

Op 28 juni 2018 overlegt appelland nieuwe stukken. Aan het College meldt verweerster per e-mail van 9 juli 2018 dat niet de gevraagde stukken zijn geleverd. Uit de overgelegde stukken blijkt niet of en in hoeverre appelland de opsteller is. De eerder ingediende verklaring van de advocaat kan niet door verweerster worden gecontroleerd, omdat in die verklaring een relatie met de leerdoelen ontbreekt. Een aanvullende verklaring van de advocaat is niet ontvangen. Verweerster ziet derhalve geen aanleiding een voorstel te doen om alsnog een minnelijke schikking te bereiken.

Appelland geeft op 10 juli 2018 een reactie per e-mail. Hij blijft van mening dat uit de verklaringen van de advocaten volgt dat hij wel aan de leerdoelen heeft voldaan. Hij heeft veel ervaring met juridische kwesties die zich in de praktijk hebben voorgedaan en niet alleen in theorie. Niet alle door hem opgestelde materiaal is beschikbaar, omdat het om gevoelige kwesties gaat.

Het College acht zich met deze afsluitende mededelingen voldoende geïnformeerd en sluit het onderzoek ter zitting.

V. Overwegingen van het College

In artikel 4.7 van de Onderwijs- en examenregeling 2017-2018 van de opleiding Rechtsgeleerdheid worden twee gronden genoemd die vrijstelling voor het afleggen van een of meer tentamens rechtvaardigen. De Examencommissie kan op schriftelijk verzoek van een student vrijstelling verlenen, indien de student:

- a. hetzij een qua inhoud en niveau overeenkomstig onderdeel van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid;
- b. hetzij aantoonbaar door werk- en/of beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken op het betreffende onderdeel.

Op het verzoek van appelland is onderdeel b van toepassing.

Tegen het al dan niet toekennen van een vrijstelling staat geen beroep open. Slechts als het vaststellen van het 'kennen en kunnen' van de verzoeker procedureel niet juist tot stand is gekomen, is dat wel mogelijk. Het College merkt terzijde op dat in de studiehandleiding van het vak Pleitoefening 2017-2018 (p. 8) het vakgebied Migratierecht nog wordt genoemd en niet Bestuursrecht. Voor het komend studiejaar mag dat anders zijn, in het jaar dat appelland vrijstelling heeft verzocht, is van de wijziging nog geen sprake. Dat verweerster bereid is de werkzaamheden van appelland ten behoeve van de gezochte vrijstelling opnieuw door de vakcoördinator van het vak Pleitoefening te laten beoordelen, ditmaal binnen het terrein van het bestuursrecht, vat het College op als een tegemoetkoming aan appelland.

Appelland stelt zich te weer tegen het weigeren hem een vrijstelling toe te kennen, door te verwijzen naar de ervaring die hij inmiddels heeft opgedaan met juridische procedures. Het College stelt vast dat appelland het verrichten van activiteiten verwacht met het voldoen aan de eisen die per leerdoel worden geschetst. Van de studenten wordt bijvoorbeeld verwacht dat zij een casus juridisch analyseren. Niet het vaststellen van het feit dat er een analyse is gemaakt volstaat, zoals appelland lijkt te denken, maar er dient geoordeeld te zijn dat de gemaakte analyse van voldoende kwaliteit is.

Daarnaast stelt verweerster vast dat van de overgelegde stukken niet duidelijk is van welke hand deze zijn. Het College volgt verweerster in de opvatting dat het kennen en kunnen van appelland en niet dat van anderen onderwerp van de beoordeling is. Als niet duidelijk is wie als auteur is aan te merken, is een beoordeling en daarmee vrijstelling niet mogelijk.

Het College stelt verder vast dat verweerster de door appelland nieuw ingediende stukken door de vakcoördinator heeft laten toetsen aan de leerdoelen van het vak op de wijze die door het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs is gesteld. Anders dan appelland meent, voldoen de verklaringen van de advocaten niet aan de voorwaarden van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs: uit de verklaringen blijkt niet dat appelland aan alle vereisten van het vak voldoet. Er zijn slechts in algemene zin verklaringen opgesteld, waarin de relatie met de leerdoelen ontbreekt.

Nu toetsing van de eerder ingediende stukken tot een negatief oordeel van verweerster heeft geleid, omdat een relatie tot de leerdoelen ontbreekt, en toetsing van de nieuw ingediende stukken niet mogelijk is,

omdat de rol van appellant bij het opstellen daarvan onduidelijk is, volgt het College de opvatting van verweerster dat er geen aanleiding is het bestreden besluit te wijzigen. Alles afwegende is het oordeel van het College van Beroep dan ook dat verweerster in redelijkheid tot haar beslissing heeft kunnen komen. Tot slot wijst het College erop dat de Awb op deze procedure niet van toepassing is. Het College is dan ook niet bevoegd te besluiten over toekenning van proceskosten.

VI. Uitspraak

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 31 juli 2018, door mr. dr. A.J.G.M. van Montfort, voorzitter, dr. A.J.M. Ligtenberg, mevrouw drs. T. Mekking, mevrouw I. Messoussi, prof. dr. H.A. Verhoef, leden, in aanwezigheid van mr. drs. J.G. Bekker, secretaris.

w.g.

mr. dr. A.J.G.M. van Montfort,
voorzitter

w.g.

mr. drs. J.G. Bekker
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, Postbus 16137, 2500 BC Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Het griffierecht bedraagt € 46,-.